

Bruxelles, 11.6.2024.
COM(2024) 253 final

2024/0143 (NLE)

Prijedlog

PROVEDBENE ODLUKE VIJEĆA

o produljenju privremene zaštite kako je uvedena Provedbenom odlukom (EU) 2022/382

OBRAZLOŽENJE

1. KONTEKST PRIJEDLOGA

• Razlozi i ciljevi prijedloga

Vijeće je 4. ožujka 2022. donijelo Provedbenu odluku (EU) 2022/382¹ i aktiviralo Direktivu Vijeća 2001/55/EZ od 20. srpnja 2001. („Direktiva o privremenoj zaštiti”)² za određene kategorije³ osoba raseljenih 24. veljače 2022. ili nakon tog datuma zbog vojne invazije ruskih oružanih snaga na Ukrajinu koja je započela na taj datum. U skladu s člankom 4. stavkom 1. Direktive o privremenoj zaštiti početno je trajanje privremene zaštite godinu dana, a može se automatski produžiti za šest mjesecnih razdoblja i tako trajati najviše godinu dana. Privremena zaštita automatski je produžena za godinu dana do 4. ožujka 2024.

U skladu s člankom 4. stavkom 2. Direktive o privremenoj zaštiti, ako razlozi za privremenu zaštitu i dalje postoje, Vijeće može odlučiti produžiti privremenu zaštitu za najviše godinu dana, kvalificiranom većinom i na prijedlog Komisije, koja također razmatra svaki zahtjev države članice da podnese prijedlog Vijeću. Privremena zaštita produžena je za dodatno razdoblje od godinu dana, do 4. ožujka 2025.⁴

Cilj je ovog Prijedloga za još godinu dana produžiti privremenu zaštitu kako je uvedena Provedbenom odlukom Vijeća (EU) 2022/382. To će imati učinak nastavka privremene zaštite za kategorije osoba utvrđene u Provedbenoj odluci Vijeća (EU) 2022/382 u razdoblju od 5. ožujka 2025. do 4. ožujka 2026.

Trenutačno više od 4,19 milijuna raseljenih osoba iz Ukrajine, od kojih su trećina djeca, uživa privremenu zaštitu u EU-u. Broj aktivnih registracija, koji pokazuje broj osoba koje uživaju privremenu zaštitu u državama članicama EU-a, ostao je stabilan na oko 4 milijuna, uz blagi stalan uzlazni trend (s 4 milijuna u rujnu 2023. na 4,19 milijuna u svibnju 2024.)⁵. Njemačka, Poljska i Češka i dalje su države članice koje su primile najviše korisnika privremene zaštite (više od 1,2 milijuna u Njemačkoj, gotovo 1 milijun u Poljskoj i gotovo 400 000 u Češkoj)⁶. Od rujna 2023. broj odluka o pružanju privremene zaštite ostao je stabilan te se mjesečno donosi oko 65 000 takvih odluka, iako je vidljiv blagi trend smanjenja.

Od aktivacije Direktive o privremenoj zaštiti države članice učinile su mnogo kako bi osobama raseljenima iz Ukrajine olakšale integraciju u društvo zemlje domaćina i tržište rada.

¹ [PROVEDBENA ODLUKA VIJEĆA \(EU\) 2022/382 od 4. ožujka 2022. o utvrđivanju postojanja masovnog priljeva raseljenih osoba iz Ukrajine u smislu članka 5. Direktive 2001/55/EZ koja ima učinak uvođenja privremene zaštite.](#)

² [DIREKTIVA VIJEĆA 2001/55/EZ od 20. srpnja 2001. o minimalnim standardima za dodjelu privremene zaštite u slučaju masovnog priljeva raseljenih osoba te o mjerama za promicanje uravnoteženih napora država članica pri prihvatu i snošenju posljedica prihvata tih osoba.](#)

³ Člankom 2. Provedbene odluke Vijeća (EU) 2022/382 propisano je da se privremena zaštita primjenjuje na: (a) ukrajinske državljane koji su boravili u Ukrajini prije 24. veljače 2022.; (b) osobe bez državljanstva i državljane trećih zemalja, osim Ukrajine, koji su uživali međunarodnu zaštitu ili jednaku nacionalnu zaštitu u Ukrajini prije 24. veljače 2022.; i (c) članove obitelji osoba iz točaka (a) i (b). Države članice primjenjuju tu odluku ili odgovarajuću zaštitu u skladu sa svojim nacionalnim pravom u odnosu na osobe bez državljanstva i državljane trećih zemalja, osim Ukrajine, koji mogu dokazati da su zakonito boravili u Ukrajini prije 24. veljače 2022. na temelju valjane boravišne dozvole za trajni boravak izdane u skladu s ukrajinskim pravom i koji se ne mogu vratiti u sigurne i trajne uvjete u svoju zemlju ili regiju podrijetla.

⁴ [Provedbena odluka Vijeća \(EU\) 2023/2409 od 19. listopada 2023. o produljenju privremene zaštite kako je uvedena Provedbenom odlukom \(EU\) 2022/382 \(europa.eu\)](#)

⁵ Informacije u skladu s podacima koji su učitani na platformu za privremenu zaštitu i koji se prikupljaju putem mreže u okviru Plana.

⁶ [Statistički podaci | Eurostat \(europa.eu\)](#)

Nastavile su i povećavati kapacitete za prihvata i planiranje djelovanja u nepredvidivim situacijama. Odgovor EU-a na rusku agresiju na Ukrajinu i dalje ima snažnu komponentu solidarnosti, ponajprije prema Ukrajini i njezinu narodu, što se odražava u nastojanjima država članica i njihovih građana koji su primili raseljene osobe, a potom među državama članicama, što se odražava u njihovoj odluci da odustanu od primjene članka 11. Direktive o privremenoj zaštiti.

Platforma za registraciju zahtjeva za privremenu zaštitu djeluje od 31. svibnja 2022. i svrha joj je strankama omogućiti razmjenu informacija i osigurati da osobe koje uživaju privremenu zaštitu ili odgovarajuću zaštitu u skladu s nacionalnim pravom mogu učinkovito ostvariti svoja prava u svim državama članicama uz istodobno ograničavanje moguće zloporabe. Kako bi se osiguralo njezino pravilno funkcioniranje, važno je redovito učitavati podatke i prema potrebi brzo poduzimati daljnje mjere u slučaju dvostrukih registracija. Nastavit će funkcionirati sve dok postoji privremena zaštita. U tom pogledu za produljenje privremene zaštite nije potrebna promjena u njezinu funkcioniranju.

Osim toga, s obzirom na to da osoba može ostvariti prava povezana s privremenom zaštitom samo u jednoj državi članici, korisnici privremene zaštite koji se presele u drugu državu članicu kako bi uživali privremenu zaštitu ne bi trebali istodobno dobivati socijalnu pomoć u dvije države članice.

Potreba za nastavkom pružanja zaštite, zajedno s mogućnošću da korisnici privremene zaštite uživaju privremenu zaštitu u državi članici po vlastitom izboru, utjecala je na sustav prihvata nekih država članica, posebno onih koje su primile velik broj osoba koje uživaju privremenu zaštitu, a koje se istodobno moraju nositi s velikim brojem tražitelja međunarodne zaštite ili s manjkom smještaja. U tom je pogledu važno nastaviti raditi na tome da države članice ulažu jednake napore. Komisija će nastaviti pomno pratiti utjecaj budućih novopridošlih osoba na kapacitete država članica za prihvata. Komisija je također spremna olakšati potrebne rasprave o tom pitanju i odgovarajuće daljnje postupanje. Prioritet je i dalje osigurati samodostatnost raseljenih osoba i njihov prelazak u dugoročni smještaj.

Osim što se korisnicima privremene zaštite omogućuje pristup skupu usklađenih prava, aktivacijom Direktive o privremenoj zaštiti i dalje se ublažava rizik da sustavi azila neće moći obraditi priljev bez negativnih posljedica za njihovo učinkovito funkcioniranje.

Od početka agresivnog rata Rusije, u usporedbi s 4,19 milijuna zahtjeva za privremenu zaštitu osoba raseljenih iz Ukrajine, ukrajinski državljani podnijeli su tek oko 53 000 zahtjeva za međunarodnu zaštitu⁷ u državama članicama EU-a, Norveškoj i Švicarskoj. Iako je broj zahtjeva za azil ukrajinskih državljana i dalje nizak u usporedbi s početnom procjenom da bi od 1,2 do 3,2 milijuna osoba moglo podnijeti zahtjev za međunarodnu zaštitu, dosad je u 2024. zabilježeno relativno povećanje (50 % u odnosu na isto razdoblje prošle godine). Ipak, ograničeni ukupni brojevi i dalje pokazuju da privremena zaštita ostvaruje svoju svrhu, uključujući sprečavanje preopterećenja sustava azila država članica.

Prema istraživanju o namjerama Visokog povjerenika Ujedinjenih naroda za izbjeglice (UNHCR) iz veljače 2024.⁸, udio raseljenih osoba koje planiraju ili se nadaju da će se vratiti u Ukrajinu u budućnosti smanjio se u odnosu na prethodnu godinu (sa 77 % na 64 %), dok se udio osoba koje ne znaju hoće li se vratiti povećao (s 18 % na 24 %), kao i udio onih koji ne vjeruju da će se vratiti (s 5 % na 11 %). Međunarodna organizacija za migracije (IOM)

---

⁷ Stanje na dan 2. lipnja 2024.

⁸ [Lives on hold: intentions and Perspectives of Refugees and IDPs from Ukraine, veljača 2024.](#)

izvješćuje⁹ da se velika većina anketiranih osoba (74 %) namjerava vratiti u Ukrajinu kada i ako to bude sigurno.

Nadalje, prema zajedničkoj studiji Agencije Europske unije za azil (EUAA) i Organizacije za gospodarsku suradnju i razvoj (OECD)¹⁰, 53 % ispitanika izrazilo je namjeru da se nakon rata vrati u Ukrajinu, ali znatan udio (30 %) i dalje nije siguran. Oko 17 % sigurno je da se neće vratiti, pri čemu je glavni razlog zabrinutost za sigurnost u zemlji podrijetla.

Ta istraživanja potvrđuju da se raseljene osobe iz Ukrajine još uvijek ne mogu vratiti u Ukrajinu pod trajno sigurnim uvjetima.

Rusija ne smanjuje intenzitet ratovanja u Ukrajini. Od ožujka 2024. to uključuje pojačane opetovane zračne napade u cijeloj zemlji koji uzrokuju brojne žrtve i veliku štetu te znatno utječu na energetska infrastrukturu, što dovodi do prekida opskrbe električnom energijom i uništenja elektrana u mnogim dijelovima zemlje.

Namjerni i neselektivni napadi Rusije izravno utječu na civilno stanovništvo u cijeloj zemlji, a nepredvidljivi zračni napadi i napadi bespilotnim letjelicama događaju se i izvan uspostavljenih i uglavnom stabilnih borbenih zona.

Međunarodna organizacija za migracije procjenjuje da je u ožujku 2024. u Ukrajini bilo 3,6 milijuna interno raseljenih osoba¹¹. 80 % raseljenih kućanstava izjavilo je da su raseljena najmanje godinu dana¹². Prema informacijama iz trećeg izvješća o brznoj procjeni štete i potreba (RDNA3)¹³, državni program za potporu interno raseljenim osobama postao je fiskalno neodrživ. Osim toga, u 2023. zabilježeno je povećanje siromaštva i nesigurnosti opskrbe hranom. Posljedice rata neujednačene su, a najveće posljedice osjećaju žene, osobe s invaliditetom, djeca i mladi, interno raseljene osobe i starije osobe.

Ured Ujedinjenih naroda za koordinaciju humanitarnih poslova (OCHA) u prosincu 2023. procijenio je da će više od 14,6 milijuna ljudi u zemlji trebati hitnu humanitarnu pomoć u 2024.¹⁴

Nestabilno stanje, u kombinaciji s teškom humanitarnom situacijom u Ukrajini, moglo bi dovesti do daljnjih dolazaka u Uniju velikih razmjera, zbog čega bi nastala potreba za pružanjem zaštite dodatnom broju raseljenih osoba.

Trenutačna nesigurnost i nestabilnost u Ukrajini pokazuju da se jasno rješenje za korisnike privremene zaštite koji se trenutačno nalaze u državama članicama EU-a ne nazire. Tim je osobama i dalje potrebna zaštita unutar Unije. Isto tako, kad bi privremena zaštita uskoro prestala i sve te osobe odjednom zatražile međunarodnu zaštitu, i dalje bi postojala opasnost za učinkovito funkcioniranje nacionalnih sustava azila.

S obzirom na prethodno navedeno Komisija smatra da razlozi za privremenu zaštitu i dalje postoje te da bi privremenu zaštitu stoga trebalo produljiti kao nužan i primjeren odgovor na trenutačnu situaciju. Produljenje bi trebalo donijeti što je prije moguće i to za još jednu godinu, tj. za razdoblje od 5. ožujka 2025. do 4. ožujka 2026., u skladu s člankom 4. stavkom 2. Direktive o privremenoj zaštiti. Time bi se za osobe koje su raseljene iz Ukrajine i

⁹ [Ukraine Response – Needs, Intentions & Integration Challenges – Displacement Tracking Matrix](#)

¹⁰ [Voices in Europe: Experiences, hopes and aspirations of forcibly displaced persons from Ukraine](#)

¹¹ [Ukraine – Conditions of Return Assessment Factsheet – Round 7 \(May 2024\)](#)

¹² [Ukraine – Internal Displacement Report – General Population Survey Round 15 \(November – December 2023\)](#)

¹³ [Grupa Svjetske banke, Ukraine – Third Rapid Damage and Needs Assessment: February 2022 – December 2023](#)

¹⁴ [Humanitarian needs and response plan Ukraine – Humanitarian Programme Cycle 2024, OCHA, prosinac 2023.](#)

smještene u državama članicama EU-a osigurala u trenutačnim okolnostima maksimalna moguća stabilnost i najpovoljniji izgledi za budućnost.

Nadalje, državama članicama trebalo bi omogućiti da pravodobno poduzimaju potrebne administrativne i pravne korake (kao što je produljenje boravišnih dozvola) kako bi se pripremile za produljenje privremene zaštite.

- **Dosljednost s postojećim odredbama politike u tom području**

Ovaj je Prijedlog u potpunosti u skladu s pravnom stečevinom EU-a o azilu jer je Direktiva o privremenoj zaštiti sastavni dio zajedničkog europskog sustava azila te je osmišljena za suočavanje s izvanrednom situacijom masovnog priljeva raseljenih osoba, kao što je i dalje slučaj zbog opće invazije Rusije na Ukrajinu. Također je u potpunosti u skladu s Unijinim ciljem uspostave područja slobode, sigurnosti i pravde otvorenog onima koje okolnosti prisiljavaju na zakonito traženje zaštite u Europskoj uniji.

Elementi Prijedloga u skladu su i s nedavno donesenim pravnim aktima koji čine pakt o migracijama i azilu. Parlament i Vijeće dogovorili su se da će zadržati Direktivu o privremenoj zaštiti kao dio paketa instrumenata dostupnih EU-u za situacije masovnih dolazaka. Direktiva o privremenoj zaštiti pokazala se ključnim instrumentom za pružanje neposredne zaštite u EU-u. U ovoj je fazi i dalje najprikladniji instrument za rješavanje pitanja raseljavanja uzrokovanog agresivnim ratom Rusije protiv Ukrajine.

- **Dosljednost u odnosu na druge politike Unije**

Ovaj je Prijedlog u potpunosti u skladu s potrebom da se državama članicama omogući da neometano obrađuju potencijalne zahtjeve za međunarodnu zaštitu bez preopterećenja njihovih sustava azila te da nastave osiguravati potrebne mjere u slučaju masovnog priljeva raseljenih osoba iz Ukrajine kojima bi se izbjeglo preopterećivanje sustava azila država članica. Prijedlog je u skladu s vanjskim djelovanjem Unije. Ovaj je Prijedlog u skladu i s EU-ovim mjerama ograničavanja i drugim mjerama donesenima i kao odgovor na rusku agresiju na Ukrajinu. Ovaj je Prijedlog dio sveobuhvatnog skupa mjera EU-a za odgovor na agresivni rat Rusije protiv Ukrajine.

2. PRAVNA OSNOVA, SUPSIDIJARNOST I PROPORCIONALNOST

- **Pravna osnova**

Pravna je osnova Prijedloga članak 4. stavak 2. Direktive Vijeća 2001/55/EZ od 20. srpnja 2001. o minimalnim standardima za dodjelu privremene zaštite u slučaju masovnog priljeva raseljenih osoba jer razlozi za privremenu zaštitu i dalje postoje. Time se omogućuju mjere koje promiču ravnotežu u nastojanjima država članica pri prihvatu i snošenju posljedica prihvata tih osoba.

- **Supsidijarnost (za neisključivu nadležnost)**

Na temelju glave V. UFEU-a o području slobode, sigurnosti i pravde Europskoj uniji dodjeljuju se određene ovlasti povezane s tim pitanjima. Te se ovlasti moraju izvršavati u skladu s člankom 5. Ugovora o Europskoj uniji, odnosno ako i u mjeri u kojoj ciljeve predloženog djelovanja države članice ne mogu dostatno ostvariti same, nego se zbog opsega ili učinaka predloženog djelovanja oni na bolji način mogu ostvariti na razini Europske unije.

Stanje u Ukrajini koje je uzrokovao agresivni rat Rusije i dalje utječe na EU u cjelini. Odgovor Europske unije bio je ujedinjen i bez presedana. Iz toga je očito da su i dalje potrebna rješenja i potpora EU-a te intenzivna koordinacija na razini EU-a jer postoji stalna potreba da sve države članice učinkovito zajednički reagiraju na aktualnu situaciju i diljem

Unije primjenjuju iste standarde i usklađeni skup prava za 4,19 milijuna ljudi koji su trenutno smješteni u Uniji. Osim postojećeg masovnog priljeva koji ne jenjava, daljnji dolasci velikih razmjera ne mogu se isključiti zbog trenutne nestabilnosti situacije u Ukrajini. Jasno je da se mjera koje poduzimaju pojedinačne države članice ne može primjereno zadovoljiti potreba za zajedničkim pristupom EU-a problemu koji je očito zajednički cijelom EU-u.

Takav zajednički pristup ne mogu dostatno ostvariti pojedinačne države članice, nego se zbog opsega i učinaka ove predložene provedbene odluke Vijeća on na bolji način može koordinirano ostvariti na razini Unije, što navode i same države članice. Unija stoga mora djelovati i može donijeti mjere u skladu s načelom supsidijarnosti iz članka 5. stavka 3. Ugovora o Europskoj uniji.

- **Proporcionalnost**

U skladu s načelom proporcionalnosti, kako je utvrđeno u članku 5. stavku 4. Ugovora o Europskoj uniji, predloženom provedbenom odlukom Vijeća predviđa se produljenje privremene zaštite na ograničeno razdoblje, tj. za godinu dana za određenu skupinu osoba na koju se već primjenjuje.

Predložena mjera ograničena je na ono što je nužno s obzirom na razmjer i ozbiljnost situacije u Ukrajini, zbog koje se oko 4,19 milijuna raseljenih osoba koje se trenutno nalaze u državama članicama EU-a ne može vratiti u Ukrajinu pod trajno sigurnim uvjetima. Osim toga, to produljenje predstavlja i razmjeran odgovor s obzirom na trenutnu situaciju jer privremena zaštita sprječava da velik broj osoba koje dolaze u države članice EU-a preoptereći njihove sustave azila.

- **Odabir instrumenta**

Člankom 4. stavkom 2. Direktive o privremenoj zaštiti zahtijeva se da se provedbenom odlukom Vijeća privremena zaštita produlji za najviše godinu dana ako razlozi za privremenu zaštitu i dalje postoje.

3. REZULTATI *EX POST* EVALUACIJA, SAVJETOVANJA S DIONICIMA I PROCJENA UČINKA

- **Oblikovanje politika na temelju dokaza**

Mreža EU-a u okviru Plana za pripravnost i upravljanje krizama u području migracija, posebno usmjerena na Ukrajinu, i Platforma solidarnosti za Ukrajinu¹⁵ nastavljaju s radom kako bi se redovitim razmjenama osigurala zajednička informiranost o migracijskim posljedicama sveobuhvatne ruske invazije na Ukrajinu i pripravnosti EU-a i država članica te koordinirani odgovor na krizu. U tom se kontekstu na oba foruma raspravljalo o povećanju opće pripravnosti na razini EU-a, uključujući planiranje djelovanja u nepredvidivim situacijama. Informacije i podaci o trenutnoj situaciji i kretanju ljudi kontinuirano se prikupljaju. Platforma za registraciju zahtjeva za privremenu zaštitu nastavlja raspravu na *ad hoc* osnovi o tome kako bolje osigurati odgovarajuću razmjenu informacija o korisnicima privremene zaštite i odgovarajuće zaštite dostupne u skladu s nacionalnim pravom država članica i istodobno otkrivaju dvostruke registracije u istoj državi članici ili u različitim državama članicama EU-a.

---

¹⁵ Komisija je uspostavila Platformu radi koordinacije operativnog odgovora među državama članicama u skladu s člankom 3. stavkom 2. Odluke Vijeća (EU) 2022/382. Platforma među ostalim prikuplja informacije i ispituje potrebe utvrđene u državama članicama te koordinira operativno praćenje tih potreba.

Stanje u Ukrajini redovito procjenjuju Europska komisija, druge organizacije kao što su Svjetska banka i Ujedinjeni narodi te vlada Ukrajine. Svjetska banka objavljuje izvješća o brzoj procjeni štete i potreba u Ukrajini¹⁶.

Od izbijanja rata Međunarodna organizacija za migracije radi na što boljem razumijevanju situacije raseljenih osoba i praćenju internog raseljavanja u Ukrajini i tokova mobilnosti, a uz to putem anketa prati namjere osoba koje bježe od rata i onih koje se preko granice vraćaju u Ukrajinu te procjenu uvjeta za vraćanje. UNHCR redovito objavljuje informacije o namjerama i perspektivama (među ostalim interno) raseljenih osoba iz Ukrajine. Istraživanja i izvješća prethodno navedenih međunarodnih organizacija upućuju na to da je trenutačno stanje još uvijek nestabilno i neizvjesno, zbog čega ne postoje trajno sigurni uvjeti za povratak. Prema procjenama UNHCR-a iz travnja 2024., po cijelom svijetu zabilježeno je 6,4 milijuna osoba pobjeglih iz Ukrajine¹⁷.

- **Savjetovanja s dionicima te prikupljanje i primjena stručnog znanja**

Kako bi prikupila informacije utemeljene na dokazima, Komisija se redovito savještovala s tijelima država članica u okviru Mreže za pripravnost i upravljanje krizama u području migracija i Platforme za solidarnost, Europskom službom za vanjsko djelovanje i relevantnim agencijama EU-a, ukrajinskim tijelima i međunarodnim organizacijama te je održavala razmjene s nevladinim organizacijama i organizacijama civilnog društva.

Komisija se u suradnji s rotirajućim predsjedništvima Vijeća Europske unije savještovala s državama članicama o budućnosti privremene zaštite nakon ožujka 2025. na ministarskoj razini, kao i u okviru Strateškog odbora Vijeća za imigraciju, granice i azil (SCIFA) u studenom 2023. i Radne skupine za azil u ožujku 2024., na kojima su države članice istaknule potrebu za produljenjem privremene zaštite što je prije moguće. U okviru Platforme za solidarnost održane su usporedne i komplementarne rasprave na kojima su države članice jednoglasno izrazile potrebu za produljenjem privremene zaštite za još godinu dana kako bi se zadržao zajednički europski odgovor, osigurala jasnoća korisnicima zaštite i omogućilo državama članicama da poduzmu potrebne administrativne i pravne korake na nacionalnoj razini (kao što je produljenje boravišnih dozvola). Komisija je istodobno bila u redovitom kontaktu s ukrajinskim vlastima kako bi prikupila informacije o stanju na terenu. Isto se tako i dalje razmatra potreba za stvaranjem uvjeta za neometan prelazak s privremene zaštite na alternativni nacionalni pravni status. Osim toga, u skladu s člankom 3. Direktive o privremenoj zaštiti Komisija se posebno savještovala s UNHCR-om, koji je procijenio situaciju i dostavio relevantne informacije te provodi ankete o namjerama raseljenih osoba. U veljači i ožujku 2024. Europsko vijeće za izbjeglice i prognanike (ECRE) objavilo je izvješće¹⁸ i još 140 organizacija civilnog društva zajedničku izjavu¹⁹ o položaju raseljenih osoba iz Ukrajine, pozivajući, među ostalim, Komisiju da razmotri predlaganje daljnjeg produljenja privremene zaštite.

- **Temeljna prava**

Ovim se Prijedlogom poštuju temeljna prava i načela prepoznata u Povelji Europske unije o temeljnim pravima te obveze koje proizlaze iz međunarodnog prava, uključujući Ženevsku

---

¹⁶ [Grupa Svjetske banke, Ukraine – Third Rapid Damage and Needs Assessment: February 2022 – December 2023](#)

¹⁷ [Stanje u pogledu izbjeglica iz Ukrajine](#)

¹⁸ [Transitioning out of the Temporary Protection Directive, Europsko vijeće za izbjeglice i prognanike, veljača 2024.](#)

¹⁹ [The EU must provide future-proof solutions for people displaced from Ukraine, europske i međunarodne organizacije, 4. ožujka 2024.](#)

konvenciju o statusu izbjeglica od 28. srpnja 1951., kako je izmijenjena Njujorškim protokolom od 31. siječnja 1967.

4. UTJECAJ NA PRORAČUN

Od početka agresivnog rata Rusije protiv Ukrajine potrebe za financiranjem povezanim s primjenom Direktive o privremenoj zaštiti uvrštene su u proračun postojećih instrumenata EU-a za financiranje u razdoblju 2014. – 2020. i 2021. – 2027., posebno u okviru kohezijske politike.

To je državama članicama omogućilo pristup dostupnim nepotrošenim sredstvima i njihovo brzo preusmjeravanje u okviru programa za razdoblje 2014. – 2020. na hitne potrebe u području migracija i upravljanja granicama nastale zbog dolaska velikog broja ljudi koji bježe od rata u Ukrajini. Osim toga, proračunsko tijelo dogovorilo je ciljano povećanje od 152 milijuna EUR, koje je upotrijebljeno kao dio paketa hitne pomoći u iznosu od 400 milijuna EUR za potporu najopterećenijim državama članicama u prvom prihvatu velikog broja raseljenih osoba iz Ukrajine. Programi fondova za unutarnje poslove za razdoblje 2021. – 2027. u okviru FAMI-ja, BMVI-ja i FUS-a pridonose i financiranju potreba država članica povezanih s primjenom Direktive o privremenoj zaštiti. Ukupno je 9,4 milijarde EUR prvotno dodijeljeno nacionalnim programima, a dodatna sredstva u iznosu od 1,9 milijardi EUR dodijelit će se 2025. kao rezultat preispitivanja programa u sredini programskog razdoblja. Naposljetku, u veljači 2024. dogovoreno je povećanje sredstava za naslov 4. za 2 milijarde EUR za razdoblje 2025. – 2027. u kontekstu revizije višegodišnjeg financijskog okvira (VFO) u sredini programskog razdoblja. Ta dodatna sredstva pomoći će državama članicama u upravljanju hitnim izazovima i potrebama povezanim s migracijama i upravljanjem granicama u najizloženijim državama članicama, kao i u onima pogođenima ratom u Ukrajini i na Bliskom istoku, te u provedbi Pakta o migracijama i azilu, uključujući nove postupke na granici.

5. DRUGI ELEMENTI

- **Detaljno obrazloženje posebnih odredaba prijedloga**

Člankom 1. utvrđuje se produljenje privremene zaštite za jednu godinu (od 5. ožujka 2025. do 4. ožujka 2026.) za raseljene osobe iz članka 2. Provedbene odluke Vijeća (EU) 2022/382.

Člankom 2. određuje se datum stupanja na snagu ove Odluke.

Prijedlog

PROVEDBENE ODLUKE VIJEĆA**o produljenju privremene zaštite kako je uvedena Provedbenom odlukom (EU) 2022/382**

VIJEĆE EUROPSKE UNIJE,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije,

uzimajući u obzir Direktivu Vijeća 2001/55/EZ od 20. srpnja 2001. o minimalnim standardima za dodjelu privremene zaštite u slučaju masovnog priljeva raseljenih osoba te o mjerama za promicanje uravnoteženih napora država članica pri prihvatu i snošenju posljedica prihvata tih osoba²⁰, a posebno njezin članak 4. stavak 2.,

uzimajući u obzir prijedlog Europske komisije,

budući da:

- (1) Vijeće je 4. ožujka 2022. donijelo Provedbenu odluku (EU) 2022/382²¹ o utvrđivanju postojanja masovnog priljeva raseljenih osoba iz Ukrajine u smislu članka 5. Direktive 2001/55/EZ, koja ima učinak uvođenja privremene zaštite.
- (2) U skladu s člankom 4. stavkom 1. Direktive 2001/55/EZ privremena zaštita prvo se primjenjivala u početnom razdoblju od jedne godine, do 4. ožujka 2023., a zatim je automatski produljena za još jednu godinu, do 4. ožujka 2024.
- (3) Vijeće je 19. listopada 2023. donijelo Provedbenu odluku (EU) 2023/2409²² o utvrđivanju produljenja privremene zaštite kako je uvedena Provedbenom odlukom (EU) 2022/382 do 4. ožujka 2025., u skladu s člankom 4. stavkom 2. Direktive.
- (4) U kontekstu aktivacije Direktive 2001/55/EZ države članice jednoglasno su se u izjavi²³ složile da neće primjenjivati njezin članak 11. na osobe koje uživaju privremenu zaštitu u određenoj državi članici u skladu s Provedbenom odlukom Vijeća 2022/382 te se presele u drugu državu članicu bez odobrenja, osim ako se države članice na bilateralnoj osnovi dogovore drukčije.
- (5) S obzirom na to da osoba istodobno može ostvariti prava povezana s privremenom zaštitom samo u jednoj državi članici, korisnici privremene zaštite koji se presele u drugu državu članicu kako bi uživali privremenu zaštitu ne bi trebali istodobno dobivati socijalnu pomoć u dvije države članice.

²⁰ SL L 212, 7.8.2001., str. 12., ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2001/55/oj>.

²¹ Provedbena odluka Vijeća (EU) 2022/382 od 4. ožujka 2022. o utvrđivanju postojanja masovnog priljeva raseljenih osoba iz Ukrajine u smislu članka 5. Direktive 2001/55/EZ koja ima učinak uvođenja privremene zaštite (SL L 71, 4.3.2022., str. 1., ELI: http://data.europa.eu/eli/dec_impl/2022/382/oj).

²² Provedbena odluka Vijeća (EU) 2023/2409 od 19. listopada 2023. o produljenju privremene zaštite kako je uvedena Provedbenom odlukom (EU) 2022/382 (SL L, 2023/2409, 24.10.2023., ELI: http://data.europa.eu/eli/dec_impl/2023/2409/oj)

²³ [Prijedlog PROVEDBENE ODLUKE VIJEĆA o utvrđivanju postojanja masovnog priljeva raseljenih osoba iz Ukrajine u smislu članka 5. Direktive Vijeća 2001/55/EZ od 20. srpnja 2001. koja ima učinak uvođenja privremene zaštite – izjava država članica](#)

- (6) U Uniji je trenutačno oko 4,19 milijuna raseljenih osoba iz Ukrajine koje uživaju privremenu zaštitu. Ukupni broj registracija osoba koje uživaju privremenu zaštitu stabilizirao se oko 4,19 milijuna, s blagim stalnim uzlaznim trendom, a tek malen broj osoba prijavio je da su se trajno vratili kući u Ukrajinu. Raseljene osobe ne mogu se vratiti u Ukrajinu jer uvjeti ondje nisu trajno sigurni. Međunarodna organizacija za migracije procjenjuje da je u ožujku 2024. unutar Ukrajine 3,6 milijuna ljudi bilo interno raseljeno. 80 % svih interno raseljenih osoba navodi da su raseljeni barem godinu dana. Ured Ujedinjenih naroda za koordinaciju humanitarnih poslova procijenio je da 2024. više od 14,6 milijuna ljudi u Ukrajini treba hitnu humanitarnu pomoć.
- (7) Nadalje, daljnji dolasci velikih razmjera ne mogu se isključiti zbog teških humanitarnih uvjeta, veće nestabilnosti i nesigurnosti situacije u Ukrajini koju je uzrokovala ruska agresija, uključujući pojačane zračne napade na civile u cijeloj zemlji. I dalje postoji rizik od eskalacije. Isto tako, kad bi privremena zaštita uskoro prestala i sve te osobe odjednom podnijele zahtjev za međunarodnu zaštitu, i dalje bi postojala opasnost za učinkovito funkcioniranje nacionalnih sustava azila.
- (8) Budući da će broj raseljenih osoba u Uniji koje uživaju privremenu zaštitu vjerojatno ostati velik sve dok rat protiv Ukrajine bude trajao, potrebno je produljiti privremenu zaštitu kako bi se odgovorilo na situaciju osoba koje trenutačno uživaju privremenu zaštitu u Uniji ili kojima će od 5. ožujka 2025. biti potrebna takva zaštita jer se njome osiguravaju neposredna zaštita i pristup usklađenom skupu prava, a istodobno minimiziraju formalnosti u situaciji masovnog priljeva u Uniju. Produljenjem privremene zaštite pomoći će se i spriječiti preopterećenost sustava azila država članica znatnim povećanjem broja zahtjeva za međunarodnu zaštitu koje bi mogle podnijeti osobe koje do 4. ožujka 2025. uživaju privremenu zaštitu ako bi im privremena zaštita istekla do tog datuma, ili osobe koje bježe od rata u Ukrajini i koje bi u Uniju stigle nakon tog datuma, a prije 4. ožujka 2026.
- (9) Stoga bi, s obzirom na to da razlozi za privremenu zaštitu i dalje postoje, privremenu zaštitu kategorija raseljenih osoba iz Provedbene odluke (EU) 2022/382 trebalo produljiti do 4. ožujka 2026.
- (10) Ovom se Odlukom poštuju temeljna prava i načela priznata Poveljom Europske unije o temeljnim pravima.
- (11) Irsku obvezuje Direktiva 2001/55/EZ te stoga sudjeluje u donošenju i primjeni ove Provedbene odluke.
- (12) U skladu s člancima 1. i 2. Protokola br. 22 o stajalištu Danske, priloženog Ugovoru o Europskoj uniji i Ugovoru o funkcioniranju Europske unije, Danska ne sudjeluje u donošenju ove Provedbene odluke te ona za nju nije obvezujuća niti se na nju primjenjuje,

DONIJELO JE OVU ODLUKU:

Članak 1.

Privremena zaštita koja se pruža osobama raseljenima iz Ukrajine iz članka 2. Provedbene odluke (EU) 2022/382, produljena Provedbenom odlukom (EU) 2023/2409, produljuje se za dodatno razdoblje od godine dana, do 4. ožujka 2026.

Članak 2.

Ova Odluka stupa na snagu dvadesetog dana od dana objave u *Službenom listu Europske unije*.

Sastavljeno u Bruxellesu

*Za Vijeće
Predsjednik*